www.svoboda-news.com

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 154. Джерзи Сити, Н. Дж., середа, 6. липня, 1927.

VOL. XXXV. No. 154. Jersey City, N. J., Wednesday, July 6. 1927. THREE CENTS

АМЕРИКАНСЬКИЙ УРЯД ЗАДУМУЄ ВЖЕ УРЯДИТИ ЛЕТ ДОВКОЛА ЗЕМЛІ

ЛЕТІТИ МАЮТЬ ДОВКОЛА ЗЕМЛІ НА РІВНИКУ.

ВАШИНГТОН, 4. липня. — Вилбер, секретар (міністер) фльоти, заявив, що американський уряд думає над уряджен-нем лету американських військових летунів довкола землі по-над рівник.

Лет мавби початися з Панами. Літаки малибн переїхати три океани й три континенти. Очевидно, не мавби се бути лет безперервний, всеж таки летуни малибн поконати такі пере-шкоди, як приміром перелет з острова Борнео в Азії до Еква-дору в південній Америці, відділені від себе 11,000 миль.

ЛИНДБЕРГ У КАНАДІ.

ЛЕТУН ЗАГИНУВ ПІДЧАС ЙОГО ПРИЇЗДУ.

ОТАВА, 2. липня. — Відвідини американського летуна Линдберга в Канаді були нагодою для врочистих урядових і громадянських привітів. Як в Европі, так і тут на привитанне летуна поспішали представники англійського дворянства, які витали його навіть на зелізницях, просили на обіди, величали промовами.

Линдбергови вручено між иичими дарунками досмертне право їздити даром усіми канадійськими зелізницями.

Підчас прилету Линдберга в канадійську столицю впав на землю літак американського летуна поручника Джансона. Летун погиб на місци.

ВБИЙСТВО Й САМОВБИЙСТВО В РОДИНІ БОКСЕРА ДЕМПСІ.

БРАТ БУВШОГО ЧЕМПІОНА ВБИВ ЖИНКУ Й СЕБЕ.

СКЕНЕКТЕДІ, 2. липня. — Видимо в приступі хвидевого божевілля Джан Демпсі, брат бувшого світового боксерського чемпіона Джека Демпсі, вбив внстрілом з револьвера свою 21-літну жінку Едну, а відтак себе самого.

Джан Демпсі мав сварити зі своєю жінкою вже цілий рік.

СОТКИ ДІТИЙ РАНЕНИХ СВЯТОЧНИМИ ШТУЧНИМИ ОГНЯМИ.

В ОДНОМУ НЮ ЙОРКУ НАЧИСЛЕНО 260 РАНЕНИХ ДІТИЙ.

ВАШИНГТОН, 5. липня. — Хоча уряд кождого року остерігає громадянство перед необережним обходженнем зі штучними огнями, хоча в Америиі є закони проти продажі вибухових средств малоліткам, мимо сього, як кождий день Четвертого Липня, так і сьогорічний зазначився сотками попарень, а то й каліцьв.

В самому Ню Йорку в сей час заосмотрили лікарі 260 дітий, покалічених на ріжні способи штучними огнями. В стейті Ню Джерзі начислено коло сотки жертв. В Ню Йорку один і той самий хлопчина був у шпиталі два рази.

Святкованне відбилося теж тяжко на пожарниках. В нью-йорській дільниці Бронксі за 24 годнии свята кликали пожарні стації 253 рази.

СИЛА ВОЛІ ПОБІДИЛА НАЙТЯЖЧУ ПЕРЕШКОДУ.

СЛІПИЙ ЧОЛОВІК СТАВ АДВОКАТОМ.

НЮ ЙОРК, 4. липня — Між молодими адвокатами, дпущеними сього року до практикования в сьому місті, є 28-літ-ний Августин Маса, який від часу сього осліплення, 19 літ тому назад, усе завзято говорив, що він мусить стати адвокатом.

На навченне права мусів він потратити цілих 7 літ, бо він не міг записувати слів професорів та мусів все запамятувати слухом.

ПІДПАЛИВ ХАТУ ТА ЗАСТРІЛИВСЯ.

ТА ВПЕРЕД ОСТЕРІГ МЕШКАНЦІВ ДОМУ ПРО ПОЖАР.

НЮ ЙОРК, 5. червня. — До мешкання пані Кукунато, в італійській дільниці на долині міста, застукав хтось учора ранень-ко. Коли хазяйка мешкання вийшла виглянути, побачила ві-домого їй 55-ліного мешканця того самого дому, Ігнатія Маріно на імя. Сей заявив їй, що його мешканне горить, і по-радив їй забрати свої діти й немічну матір у безпечне місце. Хоча пані Кукунато не чула спаленини, вона послухала поради та зараз звела свою матір і діти на вулицю. Як вона сходила на долину, вчула на горі, немовби в мешканню Маріна, вистріл, але не звертала уваги.

Тимчасом прохожі вулицею доглянули вже пожар на верх-ній части дому та заалярмували сторожу. Пожарники найшли в мешканню Маріна неживого. Він вбився внстрілом з револь-вера. Полїція не може вгадати причини дивного поступку й самовбийства.

ВЯЗНИЧНА СТОРОЖА НЕ ДАЄ РАТУВАТИ ТОПОПАЮЧИХ.

ОСИНИНГ, Ню Йорк, 4. липня. — Підчас ранішнього про-ходу вязників місцевої стейтової вязниці вязники побачили, як на ріці Гудсоні перевернулася лодка, а три особи, що в ній їхали, стали топотати й кликали на допомогу. Відразу 6 вяз-ників зголосилося добровольцями, щоби ратувати потопаю-чих, але вязничні сторожі справили ка них рушниці, загрожу-ючи їм смертю, якби вони сміли рушитися. Всі три хлопці по-тонули. — В околиці з того приводу панує сильне огірченне на поступованне сторожів, але вязничний заряд оправдує їх, ка-жучи, що вязники могликн пробувати втікати навіть ратую-чи других, і тому сторожі мають виконувати сліпо прикази вяз-ничного заряду.

ЧІЧЕРІН НЕ МАЄ НАДІЇ НА ПОРОЗУМІННЕ З АНГЛІЄЮ.

МОСКВА, 1. липня. — Боль-шевицький міністер заграннич-них справ Чічерін заявив у роз-мові з Гріновлом, представни-ком лондонської газети Дейлі Експрес, що на його думку від-носини між Росією й Англією зірвані раз на все. Він заявив теж, що Англія правдоподібно висуне Польщу до війни про-ти Росії.

В УКРАЇНСЬКІЙ АКАДЕМІЇ НАУК.

Дня 24. травня на позачер-говому засіданні комісії Захід-ньої України при УАН дирек-тор національного музею у Львові І. Свєнціцький відчитав доповідь про українське ми-стецтво 15—16 століття в За-хідній Україні, демонструючи свою доповідь силою ілюстра-цій.

Цими днями виходить з дру-ку другий випуск журналу „У-країнські фізичні записки", видання київської науково-до-слідчої катедри фізики, за ре-дакцією проф. Гольдмана. Ви-пуск містить ряд цікавих тео-ретичних статей.

Здано до друку „Вибрані твори Короленка", повне зіб-рання творів А. Тесленка та друкується і має швидко вийти другий том українсько-росій-ського словника Грінченка.

Ленінградський проф. Сіпов-ський вадіслав до УАН моно-графію „Україна в російській літературі". Монографія буде надрукована у виданні Акаде-мії.

У видані Академії Наук готу-ється збірник, присвячений па-мяти Лисенка.

Академик Граве на засідані другого відділу УАН підніс питання про видання повної збірки творів українською мовою небіжчика математи-ка Г. Ф. Вороного, рукописи я-кого переховуються в 2-му від-ділі УАН. Складено комісію, що має переглянути та підго-товити видання творів Г. Воро-ного.

На засіданню історично-фі-льольогічного відділу УАН ух-вадено заснувати при відділі постійну комісію української історіографії.

НА ВІЩОБЕСАРАБІЇ ШКОЛИ, КОЛИ І СИГУРАНЦА „ПРО-СВІЩАЄ"?

Господарювання румунських захватників на Бесарабії не йде на добре Бесарабцям. То що року тяжкі неврожаї, голодові тифи, пошести ріжні, тощо (звичайно поза тяжкою систе-мою політичного й соціяльно-го гнету). А це ось „Адеверул" повідомляє, що в білецькому повіті зовсім зачинено 40 на-родніх шкіл та ще кілька де-сятків в сороцькому повіті. Влада ці акти пояснює браком засобів. І то в той час, коли до-тації, субсидії і т. д. що дня ллються до скарбниці жандар-мерії та сигуранци.

ГАДИНА НА БАЗАРІ.

В Лодзі на базарі гадина вку-сила в ногу робітника Богу-славського і його в тяжкому стані завезено до шпиталю. Звідкіля вона взялася на базарі, ніхто не знає.

АРЕШТОВАНО УКРАЇН-СЬКОГО ОБМАНЦЯ.

Минувшого тижня полиція міста Олифанту, Пд., арештува-ла Михайла Данилюка з Мор-гентави, Вест Вірджінія, який колектував тут гроші на „Укра-їнський Православний Сиротин-нець" в Моргентави.

Данилюк мав документи, під-писані „українським православ-ним священиком" Михайлом Галущинським (це його видума-не імя) з Пасайку, на арешт-тования якого моргентавська полиція має варант на обман-ство.

Доказано, що цей право-славний сиротинець був видум-кою Галущинського і Данилю-ка і що сколектовані гроші ці два перелетні птахи ділили між себе. Галущинський має бути ще на волі і моргентавська по-ліція повідомила олифантську поліцію, щоби притримати Га-лущинського, якби він явився в цих сторонах.

ДЕЗЕРТИР.

Минулого року здезертирува-ав хоружий польського вій-ска з Тернополя Матій Москва і перейшов на радянський бік. У грудні м. р. придержано йо-го, як хотів перекрастися назад до Польщі. Його обвинувачено за дезерцію і за шпіонажу. На розправі боронився Москва, що шпіонажею не займався, а хотів вернути до краю, бо за-тужив за ним. Дезертирував із польського війска тому, що начальство обходилося з ним зле. Мешкання в касарні, яке займав із жінкою і трома діть-ми, відобрано йому без при-чини. Тому жінка з дітьми ви-їхала до Турки. По дорозі по-мерла одна дитина. Обвинува-ченого поминали також в аван-сі. Військовий трибунал при-знав Москву винним дезерції, а увільнив від закиду злочину шпіонажі і засудив на 1 рік вязниці з зарахованням 10 мі-сяців слідчого арешту.

АТЕНТАНТ НА НАЧАЛЬНИКА ЧРЕЗВИЧАЙКИ В МІНСЬКУ.

„Глос Правди" повідомляє з Мінська: Дня 8. червня ц. р. ви-їхав дрезиною із Мінська на-чальник місцевого ГПУ, Опен-ський. Кілька км. від Мінська, коли дрезина була в повному бігу, натрапила на розібрані шини. Дрезина злетіла з наси-пу. Шофер згинув на місці. О-пенського в безнадійному ста-ні перевезено до шпиталю в Мінську.

ФАЛЬШИВИЙ ДЕНТИСТ.

В Медіолянї (Італія) відбув-ся процес, в якому всі свідки виступали з підвязаними зуба-ми. На лаві обжалованих си-дів незвичайно спритний обма-нець. Він обманював людей ріжними способами, а вкінці забавився в дентиста, виписав-ши на своїому шильді: „асис-тент клініки „Шаріте" в Па-рижі, доцент університету в Аме-риці, довголітній керманич клініки в Лондоні" і т. д. Наївні люде приходили до цеї ден-тистичної „поваги". А він їм вирував зуби і вставляв неначе-то золоті щоки і казав собі до-бре платити. Вкінці опинився на лаві обжалованих.

ЯПОНСЬКИЙ ЦІСАР ШУКАЄ ЖІНКИ ДЛЯ БРАТА.

Мікадо (цісар Японії) недав-но оповістив, що шукає жінки для свого брата князя Ясуїто Хіхібу, якого всі уважають на-слідником японського престо-ла (мікадо бездітний). Ця вість викликала велике враження серед японської аристократії, бо цісар зазначив, що цим ра-зом вибір нареченої для брата не буде обмежений на пануючі роди. На основі старовинного японського звичаю наслідник престола не буде мати нічого до говорення при виборі нарече-ної. Вибирають двірські до-стойники. А коли мікадо за-твердить вибір, відбудуться тимчасові заручини і вимина шлюбних подарунків. Справж-ні заручини відбудуться щойно після уплину жалоби, яка тепер панує на цісарському дворі (кілька місяців тому помер мі-кадо Йошіїто). Князь Ясуїто Хіхібу має 25 літ і уважається за старого кавалера, бо в Япо-нії женяться дуже молодо.

ЖІНКА — ТЕНОР.

В одному з віденських шпи-талів переходила операцію Ба-ся Осиповна. Підчас наркози зачала вона співати сильним мужеським голосом, так що лі-кар, який мав переводити опе-рацію, зачав сумніватися, чи Осиповна є жінкою. Коли вонз виздоровіла, вислано її на ля-рингольогічний (горлянки) відділ шпиталю, щоби там пе-ревести наукові досліди над її горлом. Чотири місяці вишко-лювала пані Осиповна свій го-лос і співає чудовим мужеськ-ким тенором. Зложила іспит перед міжнародною комісією організації артистів під прово-дом славного музика Легара. Одночасно може п. Осиповна співати й милим жіночим со-праном, хоча цей ще не є ви-школений. Лікар др. Штерн по-ясиює теноровий голос цеї жін-ки тим, що вона підчас співу віддихає так як мущина — жи-вотом, міжтим коли жінки від-дихають грудьми. Тепер її з ріжних сторін ангажують до те-атрів. Осиповна є емігранткою з Одеси. Досі бідувала. Завдя-ки припадкови усміхнулася їй кар'єра співачки.

10-ЛІТНІЙ ГЕРОЇ.

З Бидгощі повідомляють про ге-ройство малого хлопця. По-полудні бавилися над берегом озера в околиці Хелмжі гро-мадка дітей. В одній хвилині о-дно з них, півторарічний хлоп-чик впав у воду. На крик його 4-літньої сестрички надбіг 10-тилітній Гутовскі, який без на-думи скочив у воду і витягнув хлопця, що йшов уже на дно.

НОВОЧАСНИЙ НЕРОН.

Кажуть, що старинний рим-ський цісар Нерон казав підпали-ти столицю Рим, щоби нало-бувати пожежею. Таку забу-ганку мав і Михайло Грендовс-кі, в Новім Дворі, в Польщі. Він запалив один дім. Людність кинулася до рятунку і загасила пожежу. Запитаний в слідстві Грендовскі заявив, що його мрією було спалити ціле місто.

ПАРИЖ ВИТАЄ АМЕРИКАНСЬКИХ ЛЕТУНІВ

ГЕРОЇ ДВОХ ЛЕТІВ НА ОДНІМ СВЯТІ.

ПАРИЖ, 4. липня. — Американські черезокеанові летуни: Берд, Акоста, Балхен, Чеймберлин і Левін зіхалися тут на величезних урочистостях, які Париж урядив для них в день американського Четвертого Липня.

Летунів витали на найріжнійші способи, церемоніями, банкетами, офіціяльними приняттями. Берд відвідав паню Нюнгесер, генерала Фоша, та був на обіді у Блеріота.

Зі споминів про лет Берда показується, що головну за-слугу за щасливе осіданне літака Америки треба приписати норвезькому летунови Балхенови. Лікарські оглядини лікарів виявили, що Акоста підчас осідання зломав собі ключицю та буде мусів лічитися через кілька тижнів. Берд надірвав собі деякі мязні.

АНГЛІЯ ОБМЕЖУЄ СВОЇ ДОМАГАННЯ.

АМЕРИКА ВПЕРЕД ДОКАЗАЛА, ЩО ВОНА ПЕРЕВИСИЩИТЬ АНГЛІЮ.

ЖЕНЕВА, 4. липня. — Англійська делегація на три-державну конференцію для обмеження морських зоружень на мо-рю постановила відкликати своє домаганне дозволити Англії на 600,000 тонажі в кружляках.

Заким однак се сталося, американські делегати доказали англійським, що коли Англія не згодиться на відкликанне сво-го домагання, Америка потрафить перевисщити англійські зо-руження під тим зглядом у дуже скорім часі.

Тепер Англія добивається для себе права мати кружляків на загальну суму 460,000 тон.

ПЕРЕСЛІДУВАННЄ ПРОПОВІДНИКІВ У РОСІЇ.

ДРУГА ФИЛЯ ПЕРЕСЛІДУВАНЬ.

РИГА, 4. липня. — Втікачі з Росії кажуть, що рівночасно з переслідуванням політичних противників большевицького у-ряду по всій Росії йде тепер переслідуванне проповідників ріжних протестантських сект, головно баптистів.

Минувшого грудня була перша филя того рода переслі-дувань, а здержано їх на домаганне заграниці. Тепер тайні у-ряди знова арештують баптистів та замикають їх у тюрми, не роблячи проти них ніяких формальних процесів.

ЗАКИДУЮТЬ МІНІСТРОВИ ОБКРАДАННЄ СКАРБУ.

ПРЕМІЄР АВЕРЕСКУ ВІДПОВІДАЄ НА ЗАКИДИ.

БУКАРЕШТ, 4. липня. — Від свого уступлення, який мі-сяць тому назад, бувший премієр румунських міністрів Авє-реску не відповідав на публичні закиди, що він обікрав дер-жавний скарб перед самим своїм уступленнем з уряду. Тепер він у перше помістив публичну заяву щодо сих закидів, і ка-же в ній, що виплачені 12 мілионів леїв у послідні дні його у-рядования не були якою крадіжю, а конечностю. Більшість видатків пішла на конечні видатки на армію та зброю.

Він признається однак до того, що він казав виплатити пенсію на рік наперед урядникам держави, себто своїм при-хильникам. Один урядник звернув сю виплату, і газети вихва-люють його тепер як примірного горожанина.

НІМЕЧЧИНА ЗБИРАЄТЬСЯ ЗМІНИТИ СВОЮ ТАРИФУ.

БЕРЛІН, 4. липня. — Німецький уряд предложив парля-ментови плян нової митової тарифи, після котрої мається збільшити мито на цукор і картоплю та другі рільничі продук-ти. Націоналістична партія думає в сей спосіб допомогти ні-мецьким фармерам.

Сей проект може бути ухвалений тільки по побореню завзятої опозиції, яка має своїх представників навіть у кабіне-ті міністрів, з котрого декотрі відмовилися заявитись за про-ектом уряду.

ВІДНОСИНИ МІЖ ІТАЛІЄЮ Й ФРАНЦІЄЮ ДАЛІ НАПРУЖЕНІ.

ПАРИЖ, 4. липня. — На італійській границі далі приходить до неприємних інцидентів, у яких італійські пограничні сторожі стріляють на французьких вояків і урядників. За кождим разом після сього італійський уряд пояснє інцидент як помилку. Французьке населенне обурене на італійський уряд і домагається від свого уряду острого протесту против італійсь-кої политики.

ПАРИЖ ДАЛІ ЦІКАВИТЬСЯ АРЕШТОВАННЄМ КОМУНІСТА И РОЯЛІСТА.

ПАРИЖ, 4. липня. — Попри справи американських лету-тунів нічо не займає ума французької публики так так, як справа випущення на волю провідника французьких комуні-стів і роялістів.

Французькі комуністи мають нині дещо більше розголосу, як роялісти. Сталося се через те, що французька полиція по-кликала до арешту 9 комуністів на відбуття кари, з них зго-лосилося 5, в тому числі посол Кашен та Жільберт, котрий наслідком ран, віднесених у війні, ходить на кулях. Ледво ро-зійшлася вістка, що посол Кашен наказує у тюрмі, а вже французький парлямент звільнив його від відбування кари, бо він потрібний на засіданнях одного парляментарного комітє-ту.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 82 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents a copy.

One year	$ 7.00
Six months	$ 3.75
Three months	$ 2.00

Foreign and Jersey City Rates:

One year	$10.00
Six months	$ 5.00
Three months	$ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодиноке число три центи.

На рік	$ 7.00
На пів року	$ 3.75
На три місяці	$ 2.00

В Джерзи Сити і Заграницею:

На рік	$10.00
На пів року	$ 5.00
На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв: Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЮВИЛЕЙ КАНАДИ

Вся Канада святкувала урочисто сьогорічний день 1. липня, в котрий минуло якраз 60 літ від народження Канади як Домінії.

На сей ювилей Канада собі добре заслужила. В 1867. році населенє, що тоді виносило всего 3 мілиони 300 тисяч душ, було заняте передовсім боротьбою з безлюдними лісами і степами. Край мав тільки два міста з населенєм понад 50,000 душ, а навіть ті були тільки осередками торговлі, а не осередками промислу. Великі маєтки були незнані, життя важке.

Але населенє мало капітальні чесноти ощадности й пильности, які рішають серед таких умов. І нині, всего два поколінія пізнійше, Канада є цвитучим краєм. Її населенє за той час потроїлося. В краю виросли величезні міста. Край перерізано довжезними залізницями. Населенє відкрило природні богатства краю та використало їх для збогаченя себе й цілого світа. Канадійська пшениця нині є поважним чинником на світовому хлібному ринку. Рільництво, майнерство, торговля й промисл ідє скорим кроком уперед.

Рівнобіжно з тим ішов поступ народного добробуту і в цілому світі одні хиба Злучені Держави перевисшають Канаду щодо добробуту населення. З матеріяльним поступом ішов в парі умовний поступ, чого доказом є зменченне числа негramотних з 20 процентів понизше 5 процентів. Край має вже кілька університетів. Канада має нині своїх учених, письменників, малярів.

Американці підносять, що тлом до сього великого поступу був великий політичний розум населення й уряду, а передовсім засада автономії, самоуправи, заведені англійським урядом у відношенню його до Канади якраз 60 літ тому назад. Якраз 60 літ тому назад Канада дістала повну самоуправу в своїх домашних справах, а Англія задержала тільки опікунство в межинародних відносинах. Однак, з поступом часу навіть се опікунство тратило все більше й більше. В міру того як Канада росла в силу й свідомість своєї сили, вона визволялася зпід опікунства Англії. Нині вона немовби суверенна держава, тільки слабими звязками сполучена з матірною Англією. Практично, Канада є нині майже самостійною державою. Корона короля й власть „імперіяльної приватної ради" се тільки формальні звязки. Канада нині відповідає сама за свою оборону, висилає своїх представників до чужих держав і Ліги Народів.

Відносини Канади до Злучених Держав незвичайно сердечні. Хоча населенія обох країв подібне, та все таки оба краї мають на стільки розуму, щоби знати, що основою мирного пожиття є дати другому повну свободу на його території.

ТРУДНОЩІ ПРАВИТЕЛІВ РОСІЇ

Всі відомости, що надходять з Совітської Росії, вказують на те, що там останніми часами дуже вскладнилися справи большевиків.

Розрив Англії з ними обявився сильним економічним ударом по большевицькій Росії, який ще більше утруднює й без того невідрадне політичне та економічне становище. На передодні десятиліття свого панування большевики стоять перед такими самими труднощами, як то було в часи військового комунізму.

Все, що намітили вони до переведення в початках свого панування, не вдалося. На місце соціялізації зявився державний капіталізм та відродженя приватного капіталу. Замість полекшення умов робітничої праці на фабриках та заводах — погіршення їх. Замість осьмигодинного робочого дня в більшости підприємств заведено 10 і навіть 12 годин праці в день. Замість соціяльного обезпеченя робітників — знищення всякої асекурації. Замість ліквідації безробіття — його систематичний зріст. На місце свобідних професійних союзів — комуністичні робітничі союзи, а на місце свобідного вибору праці робітниками — прикріпленя їх до певної фабрики з забороною страйків та з твердим усталенням певної заробітної платні, яка, порівнюючи до минулої стопи, в три рази нижча ніж то було до большевиків.

Так саме й у сільських життю. Замість вивласненя землі вони завели приватну земельну власність — під маскою довгорічної аренди. Замість наділу землею, безземельних — збільшення та зміщення заможницьких господарств. Себто відродженя куркульських господарств, будувати які на широку скелю почав найреакційнійший царський міністер Столипін.

Недостаточний розвиток промисловости, слаба інтензивність сільського господарства та брак капіталів привели до прогресивного й безперестанного збільшення безробітних. Замість соціяльної опіки сиріт та виховання дітей сотки тисяч, а то й міліони безприпутьних дітей і т. д.

Таке невідрадне сучасне становище Совітської Росії у внутрішньому її життю.

В міжнародній же політиці, на зовнішньому фронті, також на десятий рік свого панування большевики опинилися знову при розбитім кориті. Всі надії на світову революцію давно вже згасли. Остання ставка большевиків на Китайців провалилася. Там починає набирати знову значіння та авторітет у Европа, з Англією на чолі. За десять років большевики серед світового, свідомого своїх класових интересів, робітництва стратили всі симпатії, а членів комуністичної партії, коли не викидають з робітничих організацій, то у всякому разі не допускають до проводу в них.

До такого матеріяльного, морального й політичного краху рідко коли доходить яка диктатура. Звичайно вона гине, не встигши так низько впасти. Колиж большевицька диктатура ще тримається в Росії, то причина цьому та, про яку говорив Ленін що: „немає могильщиків, якіб поховали большевицьку владу".

Але коли не знайшлося й досі могильщиків з тих верств „підданих" тиранії, які на своїй шкірі терплять всі благодати московського комуністичного „ланця", то чого доброго прийде до того, що посеред самих комуністів знайдуться могильщики своїому режіму. Не дивлячись на всі старання та заходи залатати тріщину в партії, большевикам діло якось не вдається. Тріщина все більше розятрюється. На порядок денний поставлено вже виключення з партії таких стовпів большевизму, як Троцького та Зиновева, а за ними Преображенського, Смігаи й навіть декого з сучасних послів Совроси, як наприклад Каменева.

Чи не в передсмертному верзінню ім здається, що хтось має віти війною на них, що скрізь вони в середині мають безліч ріжних економічних, політичних, військових та инших шпигів, ріжних заговірників, контр-революціонерів і т. д.? А тому вони здіймають в останнім часі такий страшний галас та відновили червоний терор.

Можливо й напевно вони мають рацію в одному, а саме в тому, що треба їм боятися своїх „упшаслівлених" комуністичним панованням „вірноподанних". Очевидно вказівки до того їм дали останні вибори до совітів. Не дивлячись на всю махінацію з позбавленням „певного елементу" права виборів, всеж таки в совіти пройшли небажані для комуністів члени. Особливо сельські місцевости дали до сміщного мізерний відсоток комуністів, а в Росії всі, крім комуністів, е-ворогами сучасної диктатури.

Підрахувавши свої сили та шанси в совітах, які з кождим роком все падають, комуністи перевели, такби мовити, державний переворот у себе. Вони тихо без обговорення, лише на внесення, ніби випадкове, на останньому зїзді совітів Загонського ухвалили, що на будуче зїзди совітів будуть відбуватися лише раз на два роки. Впочатку своєї влади большевики скликали совіти кождих шість місяців, потім перейшли до року, а тепер до двох років. Відповідно тому й вибори в совіти та вищі органи державної й партійної влади будуть відбуватися кожні два роки. Це так заповідають большевики, перевівши таку коріпну зміну у своїй конституції. Хто знає звичаї й практику большевиків, то для того не буде несподіваним, коли й за два роки не буде виборів до совітів та їх зїздів. Большевики можуть одним почерком пера відкинути взагалі владу совітів. Мовляв, коли диктатура, то диктатура. Не лише фактично, але й теоретично. До цього часу власне воно було так, що всім заправляє групка сатрапів, які складають політичне бюро партії та її центральний комітет. Вони через совіти переводили всі постанови, маючи там своїх емісарів. Принціп царського держиморди „мовчать і не разсуждать" панував там у всіх совітах та инших робітничих, селянських організаціях та органах всякої державної влади. Але коли населенія почало проявляти активність, коли воно перестало вже боятися висловлювати свої гадки та бажання, а тому перестало бути насивною ширмою для большевицької диктатури, то тоді большевики вирішили обходитися без тої ширми. Чи врятує це большевиків й чи знайдуть вони в собі силу й засоби пережити сучасні затруднення в свойому панованню, покаже майбутне, може навіть недалеке.

II. ЗЇЗД УКРАЇНСЬКИХ ПРИРОДНИКІВ ТА ЛІКАРІВ У ЛЬВОВІ.

У днях 5. і 6. червня ц. р. відбувся у Львові, у великій салі „Української Бесіди" другий зїзд українських природників та лікарів. У зїзді взяло участь поверх сотні лікарів і природників зі Львова, краю й з Чехословаччини та Буковини. З Чехословаччини приїхали: проф. др. Матіяшівський, др. Ортинський, др. І. Гнатюківна, др. Леонтович, др. Ортинська й др. Пшичкиц; з Буковини др. Гувар; з Варшави др. Евмен Лукашевич і репрезентант Української Парляментарної Репрезентації др. Дмитрюк.

Делегати з Рад. України на жаль не приїхали, виправдуючи свою неприсутність неможливістю одержать пашпорти від рад. уряду України.

Зїзд відкрив голова природничо-математичної Секції Наукового Товариства ім. Шевченка др. Володимир Левицький короткою промовою, в якій повитав усіх учасників, гостей, представників установ і преси. Від Лікарського Товариства витав зїзд др. М. Музика, від „Просвіти" др. І. Брик, від українських наукових установ Чехословаччини й від сеніора наших медичних наук д-ра Горбачевського др. Матюшенко, від Української Парляментарної Репрезентації посол др. Дмитрюк. Телеграми й письменні привіти наспіли від таких установ: Української Академії Наук (Київ), від Одеського Державного Медичного Інституту, від Харківського Сільсько-Господарського Наукового Комітету, від проф. Нещадименка й д-ра Сисака з Київа, від проф. д-ра Галина (Бесарабія), від д-ра Наливайка (Альбанія), д-ра Мязепи (Прага), д-ра Вітошинського (Тернопіль), д-ра Чайківського Миколи (Яворів), а далі письменні привіти від Українського Національно-Демократичного Обєднання, Рідної Школи, Товариства Наукових Викладів ім. Петра Могили, від редакції „Нового Часу" й „Діла", від Т-ва українських студентів-гірників „Молот" у Леобен, від Товариства українських медиків „Медична Громада" у Львові, Української Студентської Громади у Львові та Кракові, від Товариства українських техніків „Основа" у Львові, від гуртка природників при Українській Студентській Громаді у Львові та від Спортового Союза у Львові.

По відчитанні привітів вибрано президію зїзду, до якої ввійшли від лікарів: др. Волод. Левицький, др. І. Куровець, др. Я. Окуневський, др. Б. Матюшенко, др. З. Левицький, др. Долинський, а від природників: др. Р. Цегельський, др. В. Кучер, др. Тисовський і проф. Ростинський. До секретаріяту зїзду покликані: проф. Ю. Полянський, др. Кордюк і др. Дмитрів.

Після короткої перерви приступлено до ділових прань Зїзду. Програму виповнили референти в обох секціях: природничій та лікарській при великім заінтересованню учасників. В неділю попол. відбулося в салях будинку Наукового Т-ва ім. Шевченка відкриття природописного музею та виставки української природничої та лікарської літератури, а тогож дня вечером в салях „Нар. Дому" спільний комерс, злагоджений заходом наших пань, а весь дохід з нього призначено на „Порадню Матерей".

Після вичерпання програми Зїзду відбулося спільне засідання обох секцій та розвязання Зїзду, цього наглядного показчика станової єдности та праці наших учених для добра української культури й Нації.

ПОДЯКИ

ПРОВІДЕНС, РОВД АЙЛЕНД.

Я, низше підписана членица від. 177 У. Н. Союза, складаю щиру подяку головному урядови У. Н. Союза за великий дар в сумі 25 долярів, котрий я отримала як запомогу з каси У. Н. Союза в моїм непредвиджінім випадку ушкодженя руки.

Складаю теж подяку урядникам мого відділу Сестрицтва Любов, котрі щиро працюють для членів У. Н. Союза.

Кличу до Вас дорогі родимці-Українці: вступайте в ряди У. Н. Союза бо лишень своя рідна українська Організація дасть нам забезпеченє у всяких випадках.

Марія Хомишин.

СЛИКВІЛ, ПА.

Отсею дорогою заявляю, що я отримав з Фонду Відних У. Н. Союза суму 75 долярів. Складаю за се сердечну подяку Українському Народному Союзови, котрий удлив мені допомоги в моїм критичнім положенню.

Щоби другі члени знали, розкажу їм, які нещасти мене стрічали. Перший раз відрізали мені палець. Приходжу домів, а тут почала кість гнити. Мусів я йти на операцію другий раз і дати собі вибрати кість. Мусів я відтак дома лишатися і цілими місяцями бути без праці. Лишень завдяки Українському Народ. Союзови міг я заплатити за шпиталь й доктора. Се Батько-Союз поміг мені видзоровіти. За се Українському Народному Союзови належиться справдішна подяка.

Петро Масужак.

Відпочинок.

— Ну, приятелю, але ти тепер дуже добре виглядаєш!

— Так, то завдяки свіжому воздухові.

— Або ти виїздив кудись на свіжий воздух?

— Я ні, але моя жінка.

В. Будзиновський.

ПЯТЕ КОЛЕСО.

ІСТОРИЧНА ПОВІСТЬ.

(43)

— Пулькаті? А якіж мають бути! Може сховані, як у кертиці? Ті очи, то її найцінніша прикмета. Таких найцінніших прикмет вона має богато, дуже богато, Яке погрудде! Допевнися рукою. Ну! Се нічого не коштує. Боїшся, щоби не запекло в пальці?

— Не хочу! З такими очима не хочу.

Евнух відвів дівчину і вивів дальшу. По ній нов дальшу, знов і знов дальшу. Купець не міг зрозуміти того, що жадна не подобається, що Богдан такий перебірчивий.

— Ся, послідна! — евнух сказав, виводячи ще одну. — Решта, самі вже продані.

— Хиба ти тільки зажартував собі, та купувати взагалі не думаєш? — купець спитав, коли й сю послідну евнух мусів зайсти до комори.

Богдан справді не думав купувати. Він тільки хотів побачити свою знакому. Аж коли би показалося, що то донька якого приятеля, купив би, щоби потому свої гроші дістати назад. Між непроданими такої не було.

— Покажи ще продані, — Богдан сказав до купця. — Може між ними є яка гідна.

— Гідніших нема, — купець відповів. — Як ти між непроданими не знайшов гідної, то й між проданими не знайдеш.

— Не се гарне, що гарне, але що кому подобається. Покажи.

— Проданих не показую, бо нащо? Продані, вже продані.

— Як буде яка мені до впоби доби, то відкуплю. Дам відступного.

— Як прийдемо до Стамбула, то скажеш се моому товаришеви, котрий купив їх. Як він схоче продати тобі, то й покаже. Я не продаю, отже й не показую.

Богдан бачив, що не вдіє нічого, та що обзорини треба відкласти до часу, коли купець і евнух опиняться на лавці каторги, приковані до гребок.

Богдан почув, що сон перемагає його. Він пару ночий спав по годині, дві. Цілу одну ніч їхав крізь Заяороже. У Тугая спав лише дві години. На галері Ашіка цілу ніч витріпував люльку.

— Коли не можна балакати з дівчиною, то треба йти спати — подумав і пішов до малої каютки під чердаком.

Всяка зараз твердим сном. Снилася йому всяка всячина. Снився король, снилися танечниці Тугая. Потому снилася стрілянина, крики і метушня на галері Бурлая. Коли пробудився, над ним стояв Бурлай.

— Алеж ти брате спиш! — Бурлай промовив. — І я по великій утомі, та по неспанній ночи сплю твердо і довго. Але спати майже дві добі, такого я не втну.

— То я так довго спав? — Богдан спитав, схопившися і витягаючи кости.

— Грубо більше, як добу. Ти не чув нічого?

— Що таке я мав чути?

— На галері була метушня. Але зачну з кінця. Ми вже стояли під Варною, але тільки маленьку хвилинку. Решид, поступаючи до Варни, в своїй недовірчивости забрав з собою скриню. Я скористав з сего і не ждучи на його поворот, рушив у дальшу дорогу. Решидом не журися, бо саме тоді стояла у Варні воєнна галера. Решид буде бо мабуть сам пересівся на неї. Як тільки Варна щезла з наших очий, я приказав звязати купця і його службу. Я мусів зробити се зараз, бо показалося, що деякі моі хлопці знають його. Вони сказали мені, що й він їх знає. Він колись також був ушкалом і вони служили у него. Одного з них він пізнав саме в хвили, коли по відході Решида галера рушила в дальшу дорогу. Се розбудило його недовірчивість. Став по галері пильно роззиратися, питав за тобою. Як практик в сім промислі, він скоро доміркувався, в яких він руках і що йому грозить. Щасте, що не похопився тоді, коли на галері ще був Решид. Був би сказав йому, що то галера ушкалів. Я приказав звязати його. Коли хлопці з усіх сторін підходили до него, він вгадав, що вони по него. Вихопив пістолю і випалив, та одному відстрілив кусник уха. На галері счинилася метушня і крик, бо він боронився завзято. Його слуга і евнух також боронилися і кричали. Тепер всі три приковані до лавок. Ти таки нічого не чув?

— Мабуть чув, бо мені снилися метушня, крики і стріли. Але я спав так твердо, що то був неначе тільки сон. Невільниці вже вільні?

— Вільні? Вони тепер тільки змінили свого пана. Всі вони тепер моі невільниці. На волю пущу тільки Українки. Є їх не богато. То головно Волошки, Ляшки, Мадярки і Жидівки. Їх не гадаю випускати. Продам. Гарні дівчата. Гарний гріш дістану за них.

— Між ними е одна моя знакома.

— Возьми собі її.

— Чи вони ще в тій коморі, в котрій запер їх купець?

— Ще там. Ходи, подивися.

Богдан встав і пішов до комори. Відчинив двері і станув на порозі, бо до середини не влізбися, так була битком набита дівчатами. Хоч вони вже були без заслон, не міг доглянути ніякої знакомої.

— Пане Хмельницький! — крикнула котрась. — Спасайте мене. Ми тут дусимося. Сісти нема де, покластися нема де, дихати нема чим. Везуть нас на ганьбу.

— Ви тут як риба в бочці і я не годен доглянути, котра мене кличе. Вийди з комори! — Богдан відповів і вступився з порога.

До порога з великим трудом проглотилася висока, стрункa чорнобровка з великими палкими очима. Станула перед ним і впялила в него свої огниисті очи.

— Ви знаєте мене!— сказала, коли він хвилю стояв, та здивований мовчки призирався їй.

— Чи ти не Львівка? — нарешті спитав. — Чи ес бачив я тебе у Львові у голдшикаря Медвина? Як то не була ти, то цілком така, як ти. Медвин має таку доньку.

— Ви таки мене бачили там... Не лиш бачили... Я мусіла втечи від вас. Не мусіла, але мені тоді не дуриій, соромно було. Тепер кіюся.

— Отже ти та Олена, котра втікла від мене, щоби я тебе ще раз не поцілував? Ти донька Медвина?

Чуючи, що Хмельницький ще тепер бере її за доньку Медвина, вона рішилася не виводити її з блуду, надіючися, що він донькою свого приятеля заопікується щирійше, ніж се зробив би з наймичкою.

— Кажи! Ти Олена, донька Медвина?

— Так, — відповіла тихо, паленіючи.

— Ти як попала в бусурменські лика? Від тоді, коли я був у Львові, Турки ні Татари цілком не були в тих сторонах. Впрочім, хоч би були, то вони ясир беруть по селах і безборонних містах. До такого Львова не вдерлись бы. Хиба ти вихала зі Львова і тебе вкрали, ти вивезли?

— Розкажу вам, як се сталося, але не тут, не при всіх. Очевидно, як маєте силу вихопити мене з неволі.

— Ти вже вільна. Ти тепер під моєю опікою. Ходи за мною.

— Ви одягнений з турецька, на турецькій галері. Ви може потурнак? Я гадала, що ви православний козак з Чигирина. Се, що тут діялося, показує, що то галера ушкалів. Може й ви...

— Я одітий з турецька, — Богдан перебив, — бо іду з Турками. Так безпечніше. На що вони мають знати, хто я. Закрий собі лице, бо між Турками такий звичай і ходи за мною.

Олена закрила лице і він вивів її на чердак. Сів на скрині в місці таким, де челядь галери не крутилася, — казав Олені сісти біля себе і сказав:

— Тепер розкажи, яким способом ти попала сюди. Як я був у вас, то ти мала віддаватися. Бодай так твій батько сказав мені.

— Ви так добре затямили собі мене і се, що хто говорив про мене? Ви тут дорази пізнали мене?

— Тебе не штука затямити. Хто на таку красоту раз глянув, той до смерти не забуде її. Перед очима все буде стояти і морочити його її образ. Ти не раз снилася мені. Такі сни не дуже здорові. Того й я зараз пізнав тебе. Очивидно, аж тоді, коли ти відкрила лице.

— І я зараз пізнала вас, хоч ви були в пірю Турка. Я вас пізнала би, хоч би й сто років не бачила вас, — відповіла, визвалочо сверлуючи його очи своїми.

— Не плети дурниць!

— Абож я не пізнала вас, хоч то було на турецькій землі, де ніколи не сподівалась зійтися з вами? Ваші очи, ваш палкий погляд сказали мені, що то ви. Я вже тоді, коли ви були у нас у Львові, ціла дрожала від погляду ваших очий. І тепер дрожу.

— Може боїшся пристріту?

— (Дальше буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПО РОБОТІ ПІЗНАЄТЬСЯ ОРГАНІЗАЦІЮ.

Товариство імени А. Бончевського, відділ 10. У. Н. Союза в Ансонії, в стейті Конетикаті, почувається до обовязку звернути прилюдну увагу членів У. Н. Союза та й людий, стоячих ще поза нашою організацією, на ті великі добродійства, які члени нашого Товариства отримали за один рік 1926. Щоби показати нечленам, як допомагає Український Народний Союз, перечисляємо осьтут ті запомоги, які уділяла наша славна організація за один рік:

Данило Мадзік дістав в своїй слабости допомогу 50 дол.

Онуфрій Ярош дістав в допомогу в слабости жени 50 дол.

Параска Мадзік дістала посмертне по своїм мужу 1,000 долярів.

Онуфрій Ярош дістав посмертне по своїй жені Марії 1,000 долярів.

Олена Кузяк дістала допомогу в недузі свого мужа 100 дол.

Григорій Кривоніс дістав запомогу в своїй слабости 75 дол.

Евфрозія Гус дістала посмертне по своїм мужу Теодозію 1,000 долярів.

Семен Хвалик дістав запомогу в недузі своєї жени 50 дол.

Мілько Завіднак дістав допомогу в слабости 50 долярів.

Разом Український Народний Союз виплатив нашим членам допомог у сумі 3,375 долярів. Отсе є вислід праці нашого Батька за один рік. Коли хочемо знати, що значить ся допомога, то представмо собі, що сеї запомоги нема. Що булобы тоді? Де найшлибы допомогу наші люди на случай недуги або каліцтва? Де булибы жінки й діти на случай смерти батька й мужа, що заробляв на удержанне родини? Подумайте про се все ви, що ще не належите до нашої організації, та спитайтеся себе самих, чи не вартаби застановитися над нещастєм, яке кождому з нас може случитися.

Згадавши за сироти, не можемо поминути й будови Сиротинця, над яким тепер радять члени У. Н. Союза. Подумайте теж про те, яку допомогу будуть мати члени з такої будови. Застановітьсь над сим і подумайте, чи не варта приступити до організації, яка дає такі різнородні допомоги на всякі нещасні случаї, які можуть трафитися членови.

Урядники відділу:
Іван Нецьо, Адам Млинарик, Дмитро Сидодяк.

—o—

ЩО ДАЛІ БУДЕ?

Виїхав я на Зелені Свята із Филадельфії до своєї родини в Честер, щоби там побачитися зі знакомими, поговорити з народом та набратися сили й радости до дальшого життя. Та тільки я зліз з „боса" на Сават Честер, а вже здибався я з одним своїм знакомим, а сей по перших моїх словах привітаних став мені росповідати, що діється в їх громаді.

Парох сеї громади, у порозумінню з епископом, став запроваджувати в громаді всякі новини. Завів приміром такий обряд, який бувае в латинників, що кождий, хто входить до церкви, має на порозі платити вступне до церкви в сумі 10 центів.

Громада сим заряджением сильно обурена. Громадяни не бачуть причини заводити такі лаціньскі „обряди". Їх церква вже виплачена, і дач цяких надзвичайних не потрібуе. Громадяни обурені, що вони виставили своїми грішми церкву, а тепер епископ і священик заставляють їх платити вступ до своєї власної церкви, яку вони своєю кервавицею збудували. Кажуть люди, що се вже хиба крайна несправедливість, що людина має платити за доступ до свого власного добра.

Громадяни говорять між собою, що Ісус говорив про любов ближнього, а не про те, що йому треба всякі пакости робити. Громадяни пригадують собі на те, як то Ісус Христос виганяв з церкви тих, що там торгували, і думають, що се не годиться з накладанием вступного при церкві.

Громадяни кажуть, що церква се не мувінг пикчерз. Церква не бізнес. І церква не приватний театр, поставлений для бізнесу. Мувінг пикчер ставить приватний бізнесмен. Він ставить дім за власні гроші, і образки купує з власної кишені, і тому нема дива, що він стягае оплату за вступ до свого маетку. Але він самий не платить за себе, як іде до мувінг пикчеру, бо він властитель. Деж тут справедливість, аби громадяни, що ставили церкву, ще платили гроші за доступ до свого маетку?

Так говорять люди, і в громаді кипить.

Як я говорив з людьми, то мене ще питали люди, чи правда те, що їм говорив їх парох, що комітет, вибраний на филадельфійскім конгресі церковних громад, уже перестав працювати, і нині-завтра поклониться епископови, поцілуе його в руку та попросить прощення?

Я подякував людям за те довіря, яке вони показують для комітету, коли питаються, чи правдиві ті чутки, і я їх удевнив, що комітет певно своєї праці не покине. Перепрошуватися з епископом він не думае. Цілувати його в руку ніхто не думае тим менше. Комітет веде далі свою роботу, яка була начеркнена ухвалами конгресу, і він буде її вести так довго, поки не сповнить того всього, що там було поставлено. Що-комітет перестав робити та йде на перепросини з епископом, також говорять всі ті люди, які хочуть, аби так сталося. Але їх бажання не сповняться. За се громадяни можуть бути певні.

Нам треба далі вести боротьбу. Ся подія з Честером якраз показуе, до чого доводять ті нові реформи, які заводить епископ зі своїми приклонниками. Без відома народа, не питавши згоди тих, що на церкву свою керванщую складали, стягають податки від тих, що сей маеток зложили. Вибрані громадянами представники не мають права до маетку. Все право малоби належати до епископа, який до сього маетку нічим не причинився. До сього веде політика епископа вже нині. До чого вона буде вести далі? Як ми не будемо боротися проти сього, то до чого воно дійде далі?

Іван Іванішів,
Филадельфія, Па.

ЗА НАЦІОНАЛЬНУ ЄДНІСТЬ

Промова проф. Михайла Галущинського з приводу гостини у Львові ужгородської спортової дружини „Русь".

Шановне Товариство! Дорогі Брати!

Це вже третій день, як в городі князя Льва гостимо дорогих Братів з Підкарпаття. З першої появи їх по цей бік Карпат одно бажання, щоби Брати почули себе, як у себе вдома. Бажання не подиктоване згори, не підфарблене та підфальшоване звичаєм і обовязковими формами в таких випадках, але живлое, наказане цим дуже святим, одним з найвищих почувань, якому назва **національна єдність**. Найти окреслення цьому почуванню так тяжко, як тяжко окреслити все те, що природне, що первісне. А прецінь нехай хто хоче і як хоче нас переконуе, що ще тільки сентиментальні радощі з приводу гостювання найрідшого брата, ми водно будемо говорити: Наш брат прихав, наша рідня, частина нас самих! Це ми самі в рідних мяличях і минаємих постатях, як складова частина одної вічности, безперервности, **нації!**

Великі закони і всі великі правди мають безмежну скількість ворогів, що виконують безупинно свій наступ на них. Найбільше видимий із них — це вислід історично-політичних подій, котрі народам не дають змоги будувати свої хати-організми для себе, для свойого вжитку. Ці події як такі, що їх найбільше видно, бодай викликають реакцію, не позволяють заспати, а далі й привикати до такого стану.

Найстрашніший кошмар, який тяжить над народами, гнете й давить дальші їх зусилля і не дае змоги виявити цілої своєї динаміки — це різниця культур, випливом якої є більша або менша нерівність освіти різних шарів одного народу. Ця остання нерівність страшніша, як клясова. Ця остання стоїть головно на перешкоді тому, що зріжничковані кляси народу не можуть зговоритися із собою. Ця остання розбиває єдність народів навіть у власних державних організмах, що зєднюють у собі одну етнографічну одиницю. А коли трапиться таке, а це водиться з Українцями від дуже давних давен, що нарід своїми поодинокими частинами животіе серед різних культур, котрі є пануючими у відношенні до їхньої власної, тоді кошмар цей здвоєний. Бо він віддалює щораз більше поодинокі частини одного національного організму, а й у нутрі поодиноких частин створюе неприродне явище переходу верхів до пануючої культури і відчуження від самої гущі народу.

Протиділяти цьому найголовніше і найважніше завдання **тої частини народу**, котра враз з Франком сильно переконана, що

„Прийде колись час, і для нас
И життевому пориві
Появиться нам куща огниний,
Як — Мойсеєві — на Хориві".

Ця сила, котра каже заєдно навіть серед найтяжчих хвилин говорити і повторювати слова: „AVETE OGNI SPERANCA", — вона, на щастя, не покидала ніколи нідної частини великої народньої цілости. Вона була жива також серед підкарпатської вітки народу. Вона не позволила впасти „зараженому братові", але веде його бадьоро і з вірою у „мандрівку століть".

Сьогоднішня святочна хвиля наказуе нам нагадати всіх носіїв цеї сили, бо тоді побачимо її у виді золотої нитки, що вяже теперішність з минулим і майбутнім. Що імена власних будителів, як Духовичі, Павловичі і ін. поставимо на першому місці, це зовсім зрозуміла річ. Згадати нам і про те, що і їх голос не завжди находив належний відгомін, коли один із старших поетів з великим болем питав:

„Кто вас привровідил во бізд сего [ґвіта,
Гдеж вам тая віра, котру вам Бог [явил?

А ви ся стидате народного слова,
Милша вам есть чужа, як отцовска [мова.
О, ви ваших предков потомци негодни,
Ні тепли, ні зимни ані не холодни.
Ви — что свой род-благий инщите, [губите,
А чужину тільки витате, любите,
То не для вас ідет радосна ся весна,
В которой скропить Бескид наши роса [небесна.

І кидав грізне мементо в їхній бік:

„Когда про Русинов прийдет яр и [жнива,
На вас придуть громи і плюта огни- [ва".

А один з новіших підкарпатських поетів каже, що тоді, коли „понад нужденні скали жаром огнем гуло", тоді

„ніхто тут не розплакавсь,
ніхто тут не ридав,
нікого не болію,
коли народ страдав..."

Та без огляду на ці страшні слова, жива робота робила своє. І ось вам, дорогі, любі Брати, тільки з науки або зі слуху відомі всі спільні змагання обднати себе, наблизитися до себе, порозуміти себе, а в рідних моментах допомогти собі.

Коли загляємо до історичних скрижалів подій на протязі тисячеліть, найдемо чимало матеріялу для підкріплення цеї нашої думки. Ці події звернули на себе увагу наших творців красного письменства. От хочби нагадати історичне оповідання д-ра Василя Гаджеги: „Вишеград", в якому він звязуе історію Підкарпаття з подіями з часів Ярослава Мудрого, або „Захара Беркута" великого Франка, в якому він каже підкарпатським громадам поспішати з допомогою загрожением татарвою тихольским горам і громадам, що заселювали ці гори. Суспільно - економічні взаємини визвали навіть спів поета:

„Із другими Русинами
Взаємність жива;
Бойки ходять на роботу
До них у жнива.

Гуцули знов на бокорах
Тихою плинуть,
Долинянам за пшеницю
Дерево дають.

І Лемаки, небораки,
Лишають Поврад,
Накачають грубі кльощи —
Тайда на заробіт".

У політично-культурному відношенні мусимо згадати великий подвиг М. Драгоманова, котрий рішучо перший викликав необхідність найбільшого живого інтересу всіх інших частин українського народу до підкарпатської частини. В. Охримович, пок. В. Гнатюк, С. Томашівський, велика прогулька під проводом М. Заячківського з одного боку, а з другого часті відвідини і довший побут уроженців Підкарпаття у нас, як Г. Стрипського, прогулька студентів духовного пряшівського семинара в особах Мусяновича й інших, наукове співробітничання Жатковича — це жива кровна нитка взаємовідносин. В 1913 р. мали взаємовідносини поступити кроком і то важним далі. Др. Бращайко мав у пляні переслати певну скількість шкільної молоді до гімназій в Рогатині, щоб вона там набиралася народнього духа і після повороту могла віддати себе всеціло на послуги народові.

Прийшла велика війна. З нею всі страхіття, котрі найбільше навістили нашу українську землю, котрі може й викликали ці трагічно-сумні слова селянина із Тишова: „Правдо, ще прийди!"

„Чому-радіти і чому веселитися мені?
Чому мріяти, снити про вільні краї,
На горі під скалою німою сидячи?
Про правду і волю не згадуй і сплячи!

Правду в кайдани обули, нуждов на- [діли,
Бідні ми і за море за правдою ходили.
Правдо, ще прийди!... Волі сонце за- [пали!
А не вернеш, правдо, то хоть світ [спали".

Після війни всі дальші визвольні події, котрі знову викликали такий захоплений відгомін В. Греніжи-Донського:

„Лайте, хлопці, селам знати,
Що нинішнього дня вранці
Підняли прапор повстанці,
Слава, хлопці, слава, слава!
Уже наші сі Карпати,
Земля наша не пропала.
Гей, до бою, мили брати,
За край рідний — „Підкарпаття!"

Гоїння ран одними, будівничі змагання другими перервали на деякий час взаємини. Але вони вже почалися. І ось також сьогодні молоде покоління підкарпатської частини у нас. Виміна думок, взаїмне зближення — вони казали нам „скинути обув буденних турбот", приступити до себе сміло і зрозуміти, що Бог Мойсея-Франка хоче послати нас усіх на великее діло. В наших спільних змаганнях відзивають ці слова Олександра Павловича:

„Дух народа чудеса творить
Силою віри і язика.

Народ властелин велик,
Больший од царей і владик.
Єго завіт: віра, язик.
Тым он себе управляет,
Господствует, повелівает
І державы основивает".

А як дальший наслідок цього вітхненого пророцтва є рідний голос трембіти, котрий голосить, що

„Україна встала
На життя нове,
Скільки-ж не топтали,
А вона живе!"

Ваш побут, дорогі Брати, не небаром і надійде хвилина, коли ви відідете до себе на родину. Ви принесли до нас запах вашої родини, так несіть від нас не тільки спомин, не тільки приємну памятку кількаденного побуту, але щось сильніше, краще, більше, а ним буде якнайглибше і найвнутрішне **почуття єдности**. Передайте від нас привітання вашим рідним, вашим долам, вашим селам, вашим містам, передайте привітання так щиро й захоплено, щоб воно дійшло до найдальше висуненої хижі, щоб воно стало відоме кожній одиниці народу по той бік Карпат. А коли ви вже знову станете по тому боці, майте завжди на увазі слова вашого поета:

„Орле сизокрилий,
Розкажи вітрам:
Щире привітання
Шлють гуцулі степам".

не минаючи вже ні одної частини української землі.

А тепер на закінчення буду виразником нас усіх зборовців, коли піднесу голосний оклик: Нехай живуть наші Дорогі Брати! Слава! Слава! Слава!

M. PETROWSKY
REAL — ESTATE — AGENCY
GENERAL INSURANCE
1318 S. 7th ST., ST. LOUIS, MO.
Хочете купити, продати Дім, або який небудь бізнес, удайтесь до мене. Виробляю контракта купна і продажи. Асекурую від вітру і огню домі, меблі і бізнеса. Асекурація автомобіліь. Полагоджую всякі справи нотаріальні. Порада даром. 64—

ЖЕНЩИНА ПЛАТИТЬ
Терпіння на лумбаго, воміти і умління, опухненне ніг і других членів є часто спричинені наслідком ненормального стану нирок і міхура.
Лишень жещина знае, що ті терпіння значать, а однак вона терпить здня на день коли пільга в руках.
GOLD MEDAL HAARLEM OIL CAPSULES
Дивіть за іменем Gold Medal на сине-золоченій пачці. Не беріть імітацій. У перворяд. них аптиках, 35, 75 ц. і $1.50. лені.
Попробуйте пачку Gold Medal haarlem oil capsules (оригінальні і правдиві). Вони були приятелем женщин понад 200 літ.
Пічніть вживати їх ще днесь та зауважте різницю завтра. В недовзі ви будете мати чудові чатаних щічках, гарній тавні так як предтаї.

ІДЬТЕ НА ПРОГУЛЬКУ ДО СТАРОГО КРАЮ
на найбільшим кораблі світа "LEVIATHAN" 1. серпня.
ДО АМЕРИКИ І КАНАДИ
спроваджуємо хліборобських робітників. Шифкарти продаємо на всі корабельні лінії. Помагаємо при одержанню пашпортів і дозволів на поворот. Полагоджуємо справи старокраеві рідного рода.
ДОЛЯРИ ДО КРАЮ
посилаемо до всіх країв, тано, безпечно і скоро.
Нова Україна
Перша Українська оселя в Америці, недалеко Ню Йорку. По дешевій ціні можете набути там землю і дім. Будете мати свою власну хату. Можеть заложити свій бізнес.
Зі всіми справами удавайтесь з довірям до звісних:
УКРАЇНСЬКО АМЕРИКАНСЬКИХ БЮР:
ZAHAY GLOBE SERVICE & REALTY CORPORATION
30 EAST 7th ST., Tel.: Orchard 8968. NEW YORK, N. Y.
— АБО —
T. J. HRYCEY & CO.,
329 SO. 4th ST., Tel.: Lombard 2593. PHILADELPHIA, PA.

НЕЙМОВІРНЕ, АЛЕ ПРАВДИВЕ.

Багато неймовірних річей діється на нашій-ненашій землі, а вже Волинь може похвалитися неодним чудом-дивом. Про одно таке диво-хочу саме розповісти.

Є на Волині село Лаврів. Село як село, але люде від якогось часу немов не ті стали. Горнуться до „Просвіти", вже близько 1000 членів має наша філія „Просвіти". І отце задумала Просвіта відсвяткувати память нашого генія Т. Шевченка. Подумали — зробили. Приготовили концерт з деклямаціями, співами і промовою, а в додаток забажали ще й урочистою відправою в місцевій церкві спомянути память того, що нас в люде вивів. В тій цілі Рада Просвіти звернулася до місцевого панотця з просьбою, щоби він відправив урочисту українську Службу Божу та виголосив відповідну проповідь з зазначенням великих заслуг, які Шевченко зробив для українського народа. Відповідь на письмо не прийшла, але в означену неділю зібралися всі громадяне села в церкві. І справді священик, а називається він Григорій Гобчанський, почав відправу, але не українською мовою. Після відправи почав проповідь. Говорив, що Шевченко научений дячком... читал і писал на крілосе, а також пісав стішкі і був великим славянином. Опісля, навязуючи до Шевчека, накинувся на тих, що домагаються української церкви і грозив усім, що цим займаються, що згинуть так як Шевченко, бо це, рахувать, політика. Його проповідь для кожного Українця була нечуваною образою. Люде вийшли з церкви, а перед церквою годова Просвіти Арцабка подякував громадянам за участь та зазначив, що священик неправильно пояснив життя і заслуги Шевченка. Візвав присутніх, щоби читали твори Шевченка та йшли твердо його слідами. Після того гром. Мет. Тимощук почав у гурті людей відчитувати звіт ревізійної комісії з церковної господарки. На те надбіг священик і домагався від присутніх поліцаїв, аби вони розігнали людей. Втішені „роботою" поліцаї відразу послухали.

Свящ. Гобчанський пішов у суд. Відбулася розправа і суддя засудив голову Просвіти Арцабка і гром. Тимощука на 5 місяців арешту кожного та по 10 зол. коштів.

От такі то дива діються на нашій Волині. Нераз справджується у нас приповідка: „Швець звинив, а коваля повісили".

МАДЯРСЬКА МОВА

Аркадій Аверченко.

Для розмови — Сукачов вибрав найвигідніше місце: нас потручували, наступали нам на ноги, тому, що стрінулися ми з Сукачовом на перехрестю двох головних вулиць... Однак все таки йому вдалося розказати свою історію до кінця.

Зрештою, на мою думку, наша стріча саме на вулиці— вийшла тільки на добре: колиб це було в помешканню — Сукачов плакав би як дитина.

Сукачов вхопився за гудзик моєї блюзи, так як моряк за відлом кігли, і почав оповідати так:

* * *

Я, бачите, маю деякі справи з Будапештом і скорше чи пізніше збирався поіхати туди. Але мене дуже тривожило незнання їхньої мадярської мови.

І ось прийшла мені раз до голови добра думка, щоби її чорти взяли, що думку: я пішов до адміністрації часопису і казав помістити таке оголошення: „Потребую чоловіка, який навчив би мене мадярської мови. Платимо не вяжучи".

На другий день зявився у мене дуже вразливий, скромний молодець і сказав:

—Я можу вивчити вас по мадярськи.

— А виж сам... Мадяр?

— Ні, але мій рід же довго на Угорщині. Потім у 1848 році утік перед переслідуваннями Горті.

— Що це ви таке говорите?! Адже в 1848 році з Горті і сліду ще не було.

— Нехай і так, але що з цього? Якщо у мене був дід, то чому у Горті не могло бути діда? Один дідуньо втікав перед другим дідуньом — ось і все! Отже — хочете вчитися по мадярськи?

— Дуже. А скільки візьмете за цілий курс?

— Це буде залежати від вас; я можу брати за всю мову гуртом, або за щоденний кусичок мови що дня.

— А яка різниця?

— Гуртом вивчитеся два рази скорше.

— Так тоді, розуміється, гуртом. Скільки хочете?

— Дві тисячі корон. Тільки я повинен замешкати у вас і не розлучатися з вами — тоді буде з того хосен. За місяць ви будете говорити по мадярськи як Бетовен!

— Вибачте, Бетовен ніколи по мадярськи не говорив!

— Тим'гірше для нього. Хай би він тільки був стрінувся зі мною у свій час — співавби як Данте—Аллегієрі!

— Данте був Італійцем.

— Це нічого не шкодить. Я і по італійськи говорю як бог. Чи можу завтра спровадитися до вас?

— Хоч і сьогодня.

* * *

Наша перша лекція зробила на мені як найкорисніше враження...

— Ми певно зачнемо від граматики? — поцікавився я.

— Ви будете зараз приємно здивовані— усмихнувся мій молодий учитель. — Річ у тому, що угорська мова не має ніякої граматики!

— Ви мене ошоломлюєте!

— О, це дивна мова! Тут нема ані відміни іменників, ані відміни дієслів. Наприклад, по нашому ви скажете: „я бачив його ідучим по вулиці". А по мадярськи це виходить так: „Я бачив він іти вулиця".

— Виходить з того, значить, що це дуже легка мова!

— Не думайте. Слова дуже трудні. Але за місяць я вас вивчу.

Я знав одиноке мадярське слово і тому рішив почванитися ним перед своїм учителем.

— Кіссенем — розклянявся я. Він здивувався:

— Що-о?

— Я кажу: „кіссенем" — по мадярськи — дякую. Невже ви не знаєте такого звичайного слова?!

— Ах, так! Але ви неправильно вимовили це слово— тому я не зрозумів. Не „кіссенем", а „куссенем"!

— Он як! Я й бачив там над першим „і" дві крапки.

— Слушно. Завдяки тим крапкам „і" завжди переходить в „о".

— Ви передтим сказали, що в — „у".

— Ну так — це посереднє між „о" та „у". Однак не відбігаймо від річи. На перший раз запишіть і вивчіть найбільше поширені фрази: „Здорові були" — „авалакіташвара", „як маєтеся?" — „газогенератор", „до побачення" — „дізель-мотор".

Я справно записав ці слова у зшиток. А що мені вже віддавна подобалися мадярські жінки, то в мені непереможно заговорив нараз мущина:

— Скажіть, а як по мадярськи сказати жінці: „я люблю вас"?

Він соромливо усмихнувся і, після деякого вагання, відповів:

— Ду бієт ейзель!

— Дякую вам. Запишемо.

Робота у нас кипіла. З кожним днем я все більше розширював свою знайомість мадярської мови, хоч огірчувало мене те, що мій учитель як найостріше заборонив мені говорити по мадярськи з кимнебудь иншим крім нього.

— Ви тільки зіпсуєте собі тим вимову.

А вимова була в мене дійсно незла. Кожного ранку, після пробудження, ми обмінювалися кількома фразами по мадярськи і я давав як найелегантніші відповіди.

— Авалокіташвара, — поздоровляв мене мій вчитель.

— Ішіясе, — відповідав я. (Вчитель подав, що „ішіяс" це — моє поважання).

— Флегмона олегень? — питав він. (Як спали)?

— Хіграгра! (чудесно!)— скоро відповідав я.

— Фістула фуруикул? — цікавився вчитель. (Будемо пити чай чи каву?)

— Діябет! (коняк) — радісно кричав я.

Взагалі мадярська мова дуже бавила мене. Наприклад одного разу спитав я мойого вчителя:

— Як по мадярськи „дерево"?

— Там, — сказав він, не надумуючися.

— А два дерева?

— Там — там.

— А три?

— Там-там-там.

— Дивна мова! А як цілий ліс?

— Це вже співається на мотив марша: „Трам-та-там, трам-там-там"...

— Чудесно! Ось цього то вже ніколи не забуду.

— О, безумовно. Ціле життя будете памятати.

* * *

І ось одного чудового дня наука була скінчена... Мій учитель зложив своє манаття у валізку, стиснув мені руку і сказав:

— Ду бієт гроссе ейзель! (я вас дуже полюбив).

— Пінакотека! — зворушено признався я (і ви мені дуже симпатичні).

— Дізельмотор сіммене-шуверта! (будьте щасливі).

— Куссенем.

І він відійшов, діставши свої дві тисячі прекрасних чеських корон. Відійшов раз на завжди!

* * *

Сукачов скінчив своє оповідання, журно звісив голову і замовк.

— Чим же це все скінчилося? — спитав я.

Він дико заревів:

— Чим?!! Я осел! Поїхав я в Будапешт, переїхав границю. Ось, думаю, де наговорюся своєю новенькою, тільки що відлякерованою мовою. Виглянув крізь вікно, — в долині видніє ліс — я й звернувся до свойого сусіда співучим мадярським говором:

Гарний ліс! (Бум, трам-та-там-там)!

Він дико глянув на мене і відсунувся.

— Газогенератор? — спитав я.

Він взяв свій клунок і мовчки перейшов до другого переділу.

Мене все таки свербів язик: я вийшов на коридор, підійшов до самітньої панночки, що дивилася через вікно і запитався: чи скоро вже найблища станція... Вона підняла крик, і хтось з перестрахом затримав алярмовий гальмовий потяг. Привезли мене. Здійняли. Повезли кудись...

І як я їм не пояснював своєю мадярською мовою все, що сталося — пробержали мене півтора місяця в якомусь величезному, дуже незахистному приміщенню, де весь персонал був у білих халатах. І я був у халаті. В сірому. І чи не падлюка мій мадярський учитель, що?

Я засміявся:

— Ну, мені пора йти. На будуче будете мудріші. Дізельмотор!

— Що-о?

— Виж сами казали, що по мадярськи це — до побачення.

— Ідіть до чорта.

І самітно пішов вулицею цей дивний чоловік, який знав по мадярськи тільки одно слово „кіссенем", а й це слово зіпсував за дві тисячі чеських корон...

З рос. пер. **В. Соф.**

НАЙНОВІШІ УКРАЇНСЬКІ РЕКОРДИ КОЛЮМБІЯ

Жуковський і Красновська, дует.

27077F (Пішала мати на границю
(Сійся, родися, на пасти..
27084F (Веселая вдова, вальс
(Кармен Сільвія, вальс

Відограв сольо скрипкове Павло Туменюк.

Баритон: Евген Жуковський,

27085F (Українсько-Рус. Ту-сутєн.
(Ой, підіу я, Ціхер Віхер.
(Живіночка.

27084F (На весілаю, при вечері
(Ой, Козаче Білоусий.
27086 (Ой, не шуми, луже.
(Чорні очи як терен.
27091 (Вівчар на сопілці.
(До Почаєва на відпуст.

Евген Жуковський, баритон з акомп. оркестрон.

27082F (Волоокта.
(Лист з Краю.
27083F (Зводниця.
(Що грубе, то добре.
27089 (Пошла Парубошка
(Вальш Бандура
27090 (Молотник
(Змарнів я

Д. Мєков, тенор з акомп. оркестрон.

20096F (Калєбен.
(Прощай мой син.

Українська Орхєстра П. Гуменюка. Баритон Евген Жуковський. Сопрано Р. Красновська.

27093F (Забава в столові. Часть 1.
(Забава в столові. Часть 2.

Евген Жуковський, баритон, з акомпан. орхєстрон.

27092F (Ой, не спиться, не лежиться.
(Родимий Краю.
27095F (Журавель.
(Шкоцкярі.

Маруся Патрікова, сопрано, з акомпан. орхєстрон.

27094F (Ой, Дзвигне.
(Коломийка.

Лаврентій М. Тимощук сольо на гармонії.

20100F (Пошла „Кукушка".
(Вальс „Сичиця Красавица"

Я. Московський, цимбали сольо, з акомпан. рояли.

20101F (Попури із Русских пісень, Часть 1.
(Попури із Русских пісень, Часть 2.

Русский Орхєстр Коломбія.

20103F (Ноч любви, Вальс.
(Отдайте мні минути, Вальс.

Міжнародна Орхєстра.

59039F (Веселая любов, Вальс.
(Прекрасная Весна, Вальс.

UKRAINIAN AMERICAN RECORD CO.,

86 — 2nd AVENUE, CORNER 5th STREET, NEW YORK CITY
ФІЛІЯ: 2 WEST 32nd STREET, коло 5th Avenue, NEW YORK, N. Y.
ОТВОРЕНО ЦІЛИЙ ДЕНЬ І ВЕЧЕРАМИ.

Оснований 1882 року — Засоби звищ $10,000,000

СТАНДАРД БАНК

(MEMBER FEDERAL RESERVE SYSTEM)

Щадниця фондів уряду Злучених Держав, фондів урядів стейту і міста Ню Йорку.

ГРОШІ, ЗЛОЖЕНІ ТЕПЕР, ПРИНЕСУТЬ ВАМ 4% від 1-шого липня.

ВИСИЛКА ГРОШЕЙ найтаньше, найскорше і найбезпечнійше.

ПРОДАЖА ШИФКАРТ на всі корабельні лінії.

ПОЛАГОДЖУВАННЄ всяких справ нотаріяльних, старокраєвих і тутешніх.

Банк отворений до 8. год. вечер.

STANDARD BANK

Ave. B, cor. 4th St., 1st Ave, cor. 79 St.,
NEW YORK, N. Y.

БОРБА ГАРКАВЕНКА ЗІ СТАШАКОМ ВИКЛИКУЄ ВЕЛИКЕ ЗАІНТЕРЕСОВАННЄ.

Борба Гаркавенка зі Сташаком викликує велике заінтересованнє в Бостоні, як показується зі спродажі тикетів. Велика Арена 6. липня буде переповнена, Побідником буде той, хто побідить два рази. Гаркавенко тренувався цілу неділю і вірить, що побідить Сташака. Польські часописи пишуть, що Сташак готовить для Гаркавенка нові трики. Інтересно хто кого положить.

ФРАКВІЛ, ПА.

Українсько-Горожанський Клюб подвідомле своїх членів, що ПЕРШІ ЧНІ ЗБОРИ відбудуться дня 10-го липня (July) с. р. в церковній гали в Фраквіл, Па., о годині 1-ій пополудни. На збори запрашається всіх членів Клюбу; є важні справи до полагодження, а так само Контрола здасть рахунок за три роки з доходів і розходів. Буде десь приймати нових Горожан до Клюбу без вступного, тому котрі Горожани не належать до Клюбу, проситься їх прийти і вписатися. — 154.6

ЗА УРЯД КЛЮБУ:
І. Крнба, голова; Н. Гренькло, секр.

БАНКИТИР УМЕР

комедія в сільского життя
на три дії.
Виступає в сій штуці 14 осіб.
Ціна 35 центів.
Замовлення слати до книгар
ні „Свободи".

„СВОБОДА"
A Grand Street, Jersey City, N. J.

МІТИНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 234, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінг відбудеться дня 8-го липня, о год. 7.30 вечером, в гали У. Н. Дому. Обовязком кождого члена бути присутним, бо є важні справи до полагодження, як на білю, котрий має відбутись дня 16. липня, а також справа пікніку, котрий відбудеться дня 24. липня. На згадані пікніки треба вибрати робітників до роботи. Буде також справоздання урядників і контрольної комісії. Вважаються тих, що не є членами У. Н. Союзу, що прийдуть згаданого дня і впишуться в члени Союза і Тов. Запорожської Січи. — І. Генега, предс.; І. Кецюнок, кас.; К. К. Пілат, секр.

ДІТРОЇТ, МІШ. Тов. Подільська Січ, від. 141, повідомляє, що піврічний мітінг відбудеться о год. 1.30 пополудні, в неділю, дня 10. липня, в гали парохіяльній, 123 Clippert and Edward. Обовязком кождого члена явитись На сей мітінг. Будемо приймати нових членів до У. Н. Союза і Товариства без вступу. Не явившийся член заплатить кари 50 ц., а урядник 1.00. — Михайла Гурський, предс.; Іван Гирлевський, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. Бр. св. Петра і Павла, від. 220, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінг відбудеться в неділю, дня 10. липня, зараз по Сл. Божій в гали церковній при W. 7-мій ул. Проситься кождого члена прибути на сей мітінг. Буде справоздання касове за пів року яке здасть контр. комісія; буде богато важних справ до полагодження. Тож просимо явитись, щоб опісля не було жадних нарікань. Взиваються тих, що довгують по 2—3 місяці, щоби вирівняли свої заległи се-го місяця, бо будуть суспендовані. Приводіть своїх кревних і знакомих і записуйте в члени У. Н. С., так само записуйте своїх дітей до У. Н. Є. Пімятайте, що на дітях наша будучність. Помятайте і за Сиротинець при У. Н. Союзі; кождий член повинен приносити по долярови на Сиротинець. — Йосиф Сенинна, предс.; Дмитро Дорош, кас.; Николай Бусько, секр.

ЛАНКЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Василя Вел., від. 87, повідомляє, що піврічний мітінг відбудеться о 12-год. в пол., в неділю, дня 10. липня, в гали парохіяльній, при Ellcott Rd. Буде піврічне справоздання і другі важні справи до полагодження. Не явившийся член заплатить кари 50 ц., а урядник 1 дол. — Ник. Трофановський, предс.; Константин Купер, секр.

РОН, ПА. Бр. Преобр. Господ., від. 29, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінг відбудеться 10. липня. На мітінгу мають явитися всі члени, а довгуючі члени мають вирівнати свої заległі довги на мітінгу, є дуже важні справи до полагодження також контрольори здадуть свое справоздание. Кождий член, котрий не дасть ще на Сиротинець У. Н. Союза, має принести свою жертву на сей мітінг. — Василь Блюй, предсь.; І. К., секр.

МЕНВІЛ, Н. ДЖ. Тов. Т. Шевченка, від. 349, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінг відбудеться в неділю, дня 10. липня, о 1-ій год. попол. Проситься всіх членів зійтись на сей мітінг, бо будуть важні справи до полагодження. Буде також справоздание контр. комісії. Не явившийся член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. Хто хотів би вступити в члени У. Н. Союза і Товариства, прошу сьо-годнішніх на мітінгу до Либерти Год. — Лілко Шигира, предс.; Дмитро Федина, секр.

ГЛЕСТОНБУРИ, КОНН. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 138, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінг відбудеться дня 10. липня, о год. 2-ій пополудни, в гали церковній при Grove St. Кождий член обовязаний явитися, бо є важні справи до полагодження. Неявившийся член заплатить кари 50 ц., а урядник 1 дол., котра не буде дарована. — П. Пятнюк, предс.; Д. Кацмарек, кас.; М. Саламаха, секр.

ЛОРЕЛН, О. Бр. св. Андрія, від. 128, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів і членкинь, що мітінг відбудеться дня 10. липня, о годині 1-ій пополудни, в гали церковній, під. ч. 2445 1ст St. Стр. Проситься всіх членів прибути на сей мітінг, бо є дуже важні справи до полагодження, які мусять буде полагоджені на піврічнім мітінгу. — Онуфер Зазуля, предс.; Волод. Каршень, секр.; Мих. Повинак, касієр.

КЛИФТОН, Н. ДЖ. Тов. Українська Січ, від. 182, повідомляє, що звичайний мітінг відбудеться о 2-ій годині попол., в неділю дня 10. липня, в гали парафіяльній, 47 Hope Ave., Passaic, N. J. є важні справи до полагодження. На сім мітінгу будуть вибирати робітників до обслуги на сей пікнік у роботу, дня 16. липня. Кождий член має явитись на сім мітінгу. Довгуючі мають вирівнати свої заległости. — М. Пинюк, предс.; Гр. Яськіа, секр.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й.!

Укр. Тов. Жеребецька Любов, від. 144 У. Н. С., і Тов. Скалат, отвір повідомляють громадян міста Ню Йорку і околиць, що ПІКНІК, котрий мав відбутися разом Тов. Жеребецька Любов і Тов. Скалат на неділю, дня 10. липня цього року, не відбудеться зтої причини, що дане впарку не есть умовлене. Отже подається до відомости громадянам, котрі розкупили тикети зі згадкою пікніку, щоби позвертали їх назад тим членам, у котрих купили.

Д. Чайка, Михаїла Марія.

154

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ КАТОЛИЦЬКІЙ РОДИНІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

Натиски.

Скора лекша поміч від болючих натисків на ногах. У всіх аптекарів на склепах обрві.

Dr Scholl's Zino-pads

Накладають один-єдиний знимок.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ДЕЛІКАТЕСЕН І ГРОСЕРИ штор на продаж, дуже добрий бізнес, в Славянській секції, тижневий тор $700, рент за штор і 3 рими до мешкання $40, ліс на три роки. Голоситися до: **КИНДИ СТОР,**
506 East 16th St., New oYrk, N. Y. 154-6

КЕНДИ СТОР на спродаж, добрий бізнес. Рент за стор і 2 руми до мешкання $10. Добра нагода для фамільного. Голоситися до: **КИНДИ СТОР,**
506 East 16th St., New oYrk, N. Y. 154-6

ПО ПРИЧИНІ виїзду продаю дешево, на найлучших услівях сім кімнат дім, з шториком, дво-автомобілевим гаражом, при школі, стрітках, грос-серіях; 17 центів сталий переїзд до Ню Йорку. Праці досить, зарібки добрі. Писати: **P. O. Box 144 Rahway, N. J.** 150-6

НА ПРОДАЖ реставрація в Elizabeth, N. J., бізнес добре вироблений через 6 літ, продам дешево, бо маю другий бізнес. Голоситися до: 151-4
ELIZABETH RESTAURANT,
4 First Street, Elizabeth, N. J.

НА ПРОДАЖ БУЧЕРНЯ І ГРОСЕРНЯ бізнес в українсько-польській дільниці, помешкання над штором, місце старе. Голоситися під ч.
280 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J. 149-54

НА ПРОДАЖ ГРОСЕРНЯ І БУЧЕРНЯ по причині слабости; бізнес добре вироблений в українсько-польській дільниці, рент дешевий. Мусить продати. Голоситися під ч.
481 MONMOUTH ST., JERSEY CITY, N. J. 149-54

ВДОВА пошукує спільника до бізнесу, такого чоловіка, котрий розуміє бізнес. Голоситися до: 154
МАРІЯ ЛОПУХ,
1252 W. ERIE ST., CHICAGO, ILL.

ПОТРІБНО ДРОВОРУБІВ до різання і рубання дров, 4.50 від сиру без складання в сиру, добре удержание, добрі кемпи. Голоситися до: 154-7
JOSEPH STEFANCIC,
R. F. D. 2, North Stratford, N. H.

НА ПРОДАЖ БУЧЕРНЯ І ГРОСЕРНЯ, новий двофамілійний дім на розі, добра нагода для Українця або других славянських людий. Тижневий оборот $700. Маю много більше бізнесів на продаж, або в заміну за доми. Для купіль або продажі домів, фармів, штерів, як рівнож в справі морґеджів, голосіться до: 153-8
STEPHEN KORDA,
1604 Long Ave., Hillside, N. J.
Tel. Terrace 0538.

ДАРОМ ТЕРПЛЯЧИМ НА ПРОПУКЛИНУ

PLAPAO на пробу і кінцеву про пропуклину цінном безплатно.
СТУАРТА PLAPAOPAS є чимось иншим від паса. Є се медичний збірник, який приліпляється сам, щоб сильно держати нутренности в животі. — Немає пасків, спружин або гумових. Тому не зсувається, не тре тіла і не тре те кости звані „pubes". Тисячі осіб лічаться з ним успішно, не опускаючи денної праці і уважають його за найкращих випадках. Мягкий наче аксамит, легкий до уживання, не дорогий, нагороджений золотим медалем і першою нагородою. Процедура лічення натуральна, пославлюють, що стається непотрібним. Купивши, не жалуватимете, що го-порекомендуєте Вам пробну PLAPAO цінном ДАРОМ. Напишіть свое назвиско і адресу на купоні і вишліть почтою днесь. 257,69
PLAPAO LABORATORIES
3071 Stuart Bldg., St. Louis, Mo.

Ім і назвиско .....

Адреса .....

Відворотна почта принесе Вам пробу PLAPAO безплатно.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАЙМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET, NEW YORK CITY.
Telephone: Orchard 2568

„ЖАРІВНА"

ВЛАСНІСТЬ
ОЛЬГА КОБИЛЯНСЬКА
Цінa 25 цен.
Замовлення слати до книгарні „Свободи"
„СВОБОДА"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ФАРМИ!

НА ПРОДАЖ фарма 35 акрів, добрі будинки, фарма засіяна і засаджена, 2 корови, 1 кінь, бізрогата, кури, всі машінерія, близько школи, 2 милі до міста, дуже гарний ліс. Ціна $3,500, готівкою $2,500, решта на легкі сплати. Голоситися до властеля **LUKACZ GORON, Broadalbin, N. Y.** 152-7

НА ПРОДАЖ фарма 32 акрів, 60 миль до Ню Йорку, дім 7 кімнат, 2 коні, 2 корови, 600 курий, всі фармерські знаряди, весь посіб, близько школа в селі, на добрій дорозі. Ціна $5,600, готівкою $2,500. Голоситися до 152-6
DANIEL F. BATTA,
R. D. 2, Box 89, Flemington, N. J.

НА ПРОДАЖ найлінша 90-акрова фарма зараз коло Норвіч, Конн., фарма в місточку, 7 миль до великого міста, гарний 10 кімнат дім, газове світло в кождій кімнаті і стайни, білі синки, ванна, аподок, телефон, форнес, 6 другіх будинків, машинерія, знаряди, 3 сади з 700 рижих овочевих дерев, кінотрад, 10 гарних коров, яловка, бугай, 2 коні, 400 курий, прихід з літніх обирдків за яйця в вимнику до $200 місячно, тепла вода. Ціна $7,700, готівкою $3,000. Голоситися або приїжджати до 152-4
MIKOLAI LAGODA,
Box 282, Versailles, Conn.
Tel. Norwich 1526, Ring 1.4.

КАВАЛОК ДОБРОЇ ЗЕМЛІ

50 фітів фронт, 275 довгий, в Лонг Айленд, близько Ню Йорку. Ціна $350, легкі услівя. Право власности гарантоване. Добра нагода розпочати годівлю курий або фарму з яриною. По подробиці голосіться межи 4. а 6. год. вечером, або пишіть до
N. A. VOLGAR,
225 W. 34th ST., ROOM 1201, NEW YORK CITY, 152-66

Дорогі Читачі!

Коли будете писати до наших Купців, Банків, Адвокатів, Лікарів, Аптекарів, Пароходових Агентів, Ювелірів, Крамарів, Шевців, Кравців, Фотографів, Фризієрів, Бучерів, Грошових Агентів, Фармерів, Ресторанів, Кафе, Салунів, Гробарів, Шкіл, Бібліотек, Театрів, Концертів, Балів, Забав, Пікніків, Фабрик, Робітників, Фірм, Інтересів, Товариств, Братств, Церков, Парафій, Священиків, Монастирів, Монахів, Монахинь, Сестер Милосердія, Шпиталів, Сиротинців, Старчищ, Ферм, Фармерів, Фармерок, Фармерських Синів і Дочок, Фармерських Робітників, Фармерських Робітниць, Фармерських Парубків, Фармерських Дівчат, Фармерських Хлопців, Фармерських Дівчаток, Фармерських Хлопчиків, Фармерських Малих Дітей, Фармерських Немовлят, Фармерських Ссунців, Фармерських Ссунців, Фармерських Ссунців